

Datum 14 juli 2026
Nummer 4835
Onderwerp Raadsbrief 'Voortgang minimabeleid Q2 2026'

Portefeuillehouder Wethouder Van Veller

1. Aanleiding

Tijdens de raadsvergadering van 8 oktober 2024 zegde het college toe uw raad in het eerste en tweede kwartaal van 2026 te informeren over de voortgang van het minimabeleid. Tijdens de commissie Samenleving van 17 februari 2025 is aanvullend toegezegd (dossiernummer 1144) om in het eerste kwartaal een uitgebreide update te verstrekken. Met de raadsinformatiebrief van 3 maart 2026 is uw raad uitgebreid geïnformeerd over de stand van zaken, de ingevoerde maatregelen, de communicatie en de eerste gebruikscijfers. Met deze raadsinformatiebrief informeert het college uw raad over de voortgang in het tweede kwartaal van 2026 en komt de toezegging na.

Met deze raadsinformatiebrief informeert het college uw raad over de voortgang in het tweede kwartaal van 2026. Omdat sinds de vorige raadsinformatiebrief geen grote beleidswijzigingen zijn doorgevoerd, is deze brief compacter van opzet. De nadruk ligt op:

- de actuele gebruikscijfers van de VoorzieningenWijzer, de AOW-regeling, de individuele inkomstenstoeslag, de Ooievaarspas en de Schoolspullenpas;
- de inwerkingtreding van de regeling Hoge Zorgkosten per 1 juli 2026;
- de voorbereiding van de nieuwe beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid, die per 1 januari 2027 in werking treden;
- de uitkomsten van het stakeholderoverleg over het minimabeleid van 1 juni 2026;
- de voortgang op de doelstellingen van het Dynamisch Minimabeleid.

2. Inhoudelijke uiteenzetting

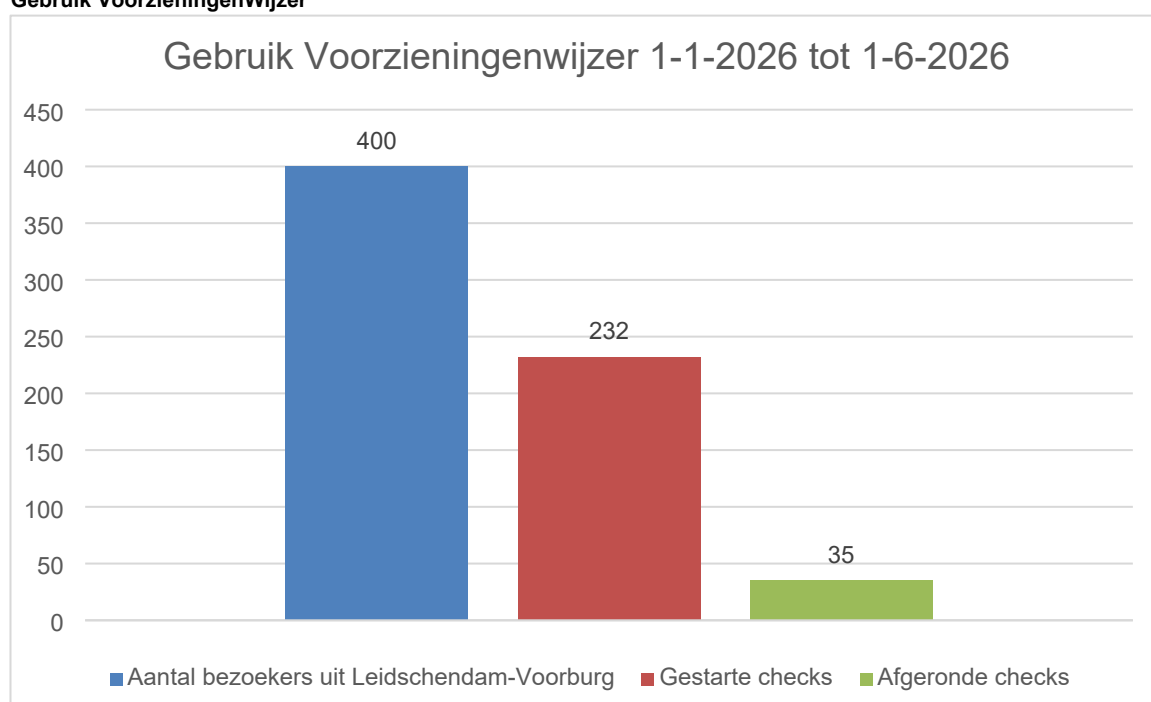
Sinds de vorige raadsinformatiebrief is verder gewerkt aan de uitvoering van het Dynamisch Minimabeleid. De bestaande regelingen zijn voortgezet en gemonitord. Daarnaast is gewerkt aan de invoering van de regeling Hoge Zorgkosten per 1 juli 2026 en aan de voorbereiding van de nieuwe Beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid, die per 1 januari 2027 in werking treden.

Er zijn in het tweede kwartaal geen grote wijzigingen doorgevoerd in de opzet van het minimabeleid. De aandacht lag vooral op de uitvoering, communicatie, het volgen van het gebruik van de regelingen en de voorbereiding van de regeling Hoge Zorgkosten die per 1 juli 2026 in is gegaan.

2.1 VoorzieningenWijzer

In de periode januari tot en met mei 2026 zijn 400 bezoekers uit Leidschendam-Voorburg geregistreerd die de landingspagina van de VoorzieningenWijzer hebben bezocht. Zij startten in totaal 232 checks, waarvan 30 samen met een hulpverlener zijn ingevuld. Het werkelijke aantal bezoekers ligt naar verwachting hoger, omdat bezoekers die cookies weigeren niet volledig worden geregistreerd.

Gebruik VoorzieningenWijzer

In de vorige rapportageperiode, van juli tot en met december 2025, werden 558 bezoekers, 271 gestarte checks en 86 afgeronde checks geregistreerd. Hoewel de huidige periode één maand korter is, bleef het gemiddelde aantal gestarte checks per maand nagenoeg gelijk. Het aandeel bezoekers dat een check startte, steeg van 49% naar 58%. Het aantal afgeronde checks bleef daarbij achter.

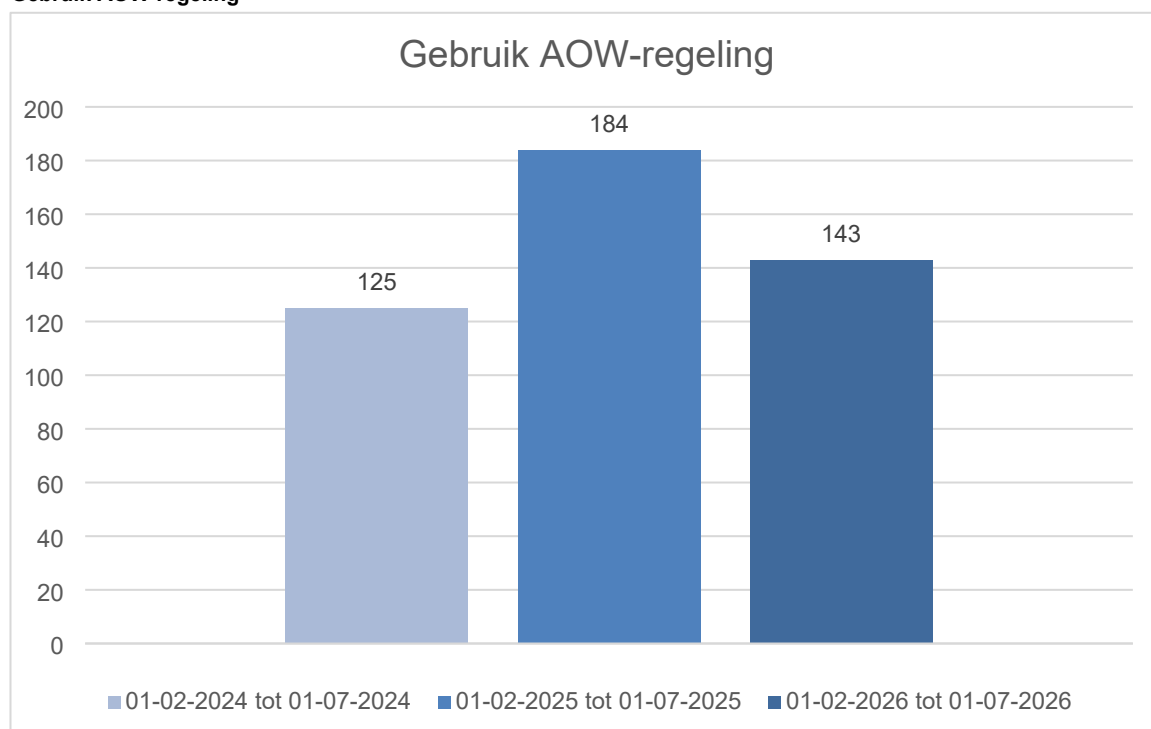
De Kledingbank, de Ooievaarspas en de Voedselbank worden het vaakst genoemd als mogelijke voorzieningen. Bij de geldelijke regelingen ging het vooral om de regeling Hoge Zorgkosten, kwijtschelding van lokale lasten en de individuele inkomenstoelage. De gemiddelde mogelijke geldelijke ondersteuning bedroeg € 514. Dit betreft een indicatie en geen daadwerkelijk toegekend bedrag.

De cijfers laten zien dat de VoorzieningenWijzer inwoners helpt om beter inzicht te krijgen in voorzieningen waarop zij mogelijk recht hebben. Het college blijft het gebruik stimuleren via maatschappelijke partners en hulpverleners.

2.2 AOW-regeling

In de periode 1 februari tot 1 juli 2026 is de AOW-regeling 143 keer toegekend. Dit is lager dan in dezelfde periode van 2025, toen 184 toekenningen plaatsvonden, maar hoger dan in 2024, toen de regeling 125 keer werd toegekend. Van de toekenningen in 2026 gingen er 140 naar inwoners die al bij de gemeente bekend waren en drie naar overige inwoners.

Gebruik AOW-regeling

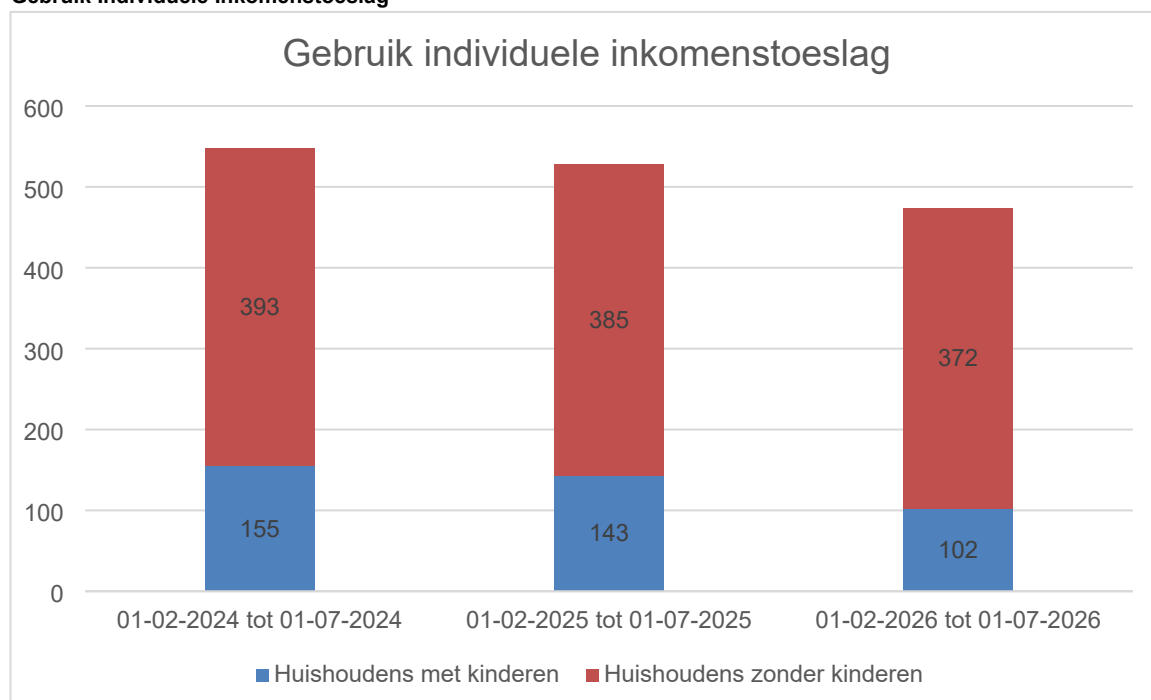

Het lagere gebruik ten opzichte van 2025 kan deels samenhangen met de wijziging van de regeling per 1 augustus 2025. Vanaf die datum is de tegemoetkoming verlaagd van € 650 naar € 450 per huishouden. In de vorige raadsinformatiebrief is geconstateerd dat een relatief groot deel van de toekenningen in 2025 vóór deze wijziging plaatsvond. Mogelijk hebben inwoners hun aanvraag bewust eerder ingediend, waardoor het gebruik in de eerste helft van 2025 hoger uitviel. Omdat het gebruik in 2026 nog steeds hoger ligt dan in dezelfde periode van 2024, kan op dit moment niet worden geconcludeerd dat sprake is van een structurele daling. Het college blijft deze ontwikkeling volgen.

2.3 Individuele inkomenstoeslag

In de periode 1 februari tot 1 juli 2026 is de individuele inkomenstoeslag 474 keer toegekend. Dit is lager dan in dezelfde periode van 2025, toen 528 toekenningen plaatsvonden, en in 2024, toen het om 548 toekenningen ging. Van de toekenningen in 2026 hadden er 102 betrekking op huishoudens met kinderen.

Gebruik Individuele Inkomenstoeslag

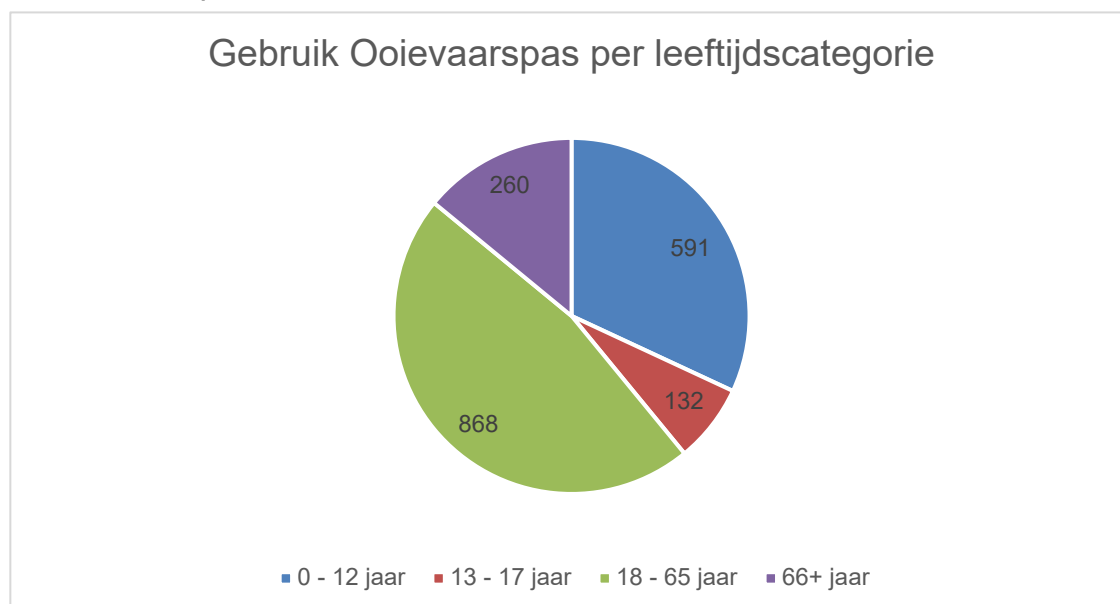

Het lagere aantal kan mogelijk deels worden verklaard door de ambtshalve toekenningen in de voorafgaande periode. In de vorige raadsinformatiebrief is gemeld dat tussen 1 augustus 2025 en 1 januari 2026 in totaal 225 toekenningen ambtshalve hebben plaatsgevonden. Omdat de individuele inkomenstoeslag eenmaal per twaalf maanden wordt verstrekt, komen deze inwoners in de huidige meetperiode doorgaans nog niet opnieuw voor een toekenning in aanmerking. In de vorige brief werd het gebruik na de wijziging per 1 augustus 2025 nog als stabiel beoordeeld. Daarom is het op basis van de huidige tussenstand te vroeg om van een structurele daling te spreken. Het college blijft de ontwikkeling volgen.

2.4 Ooievaarspas

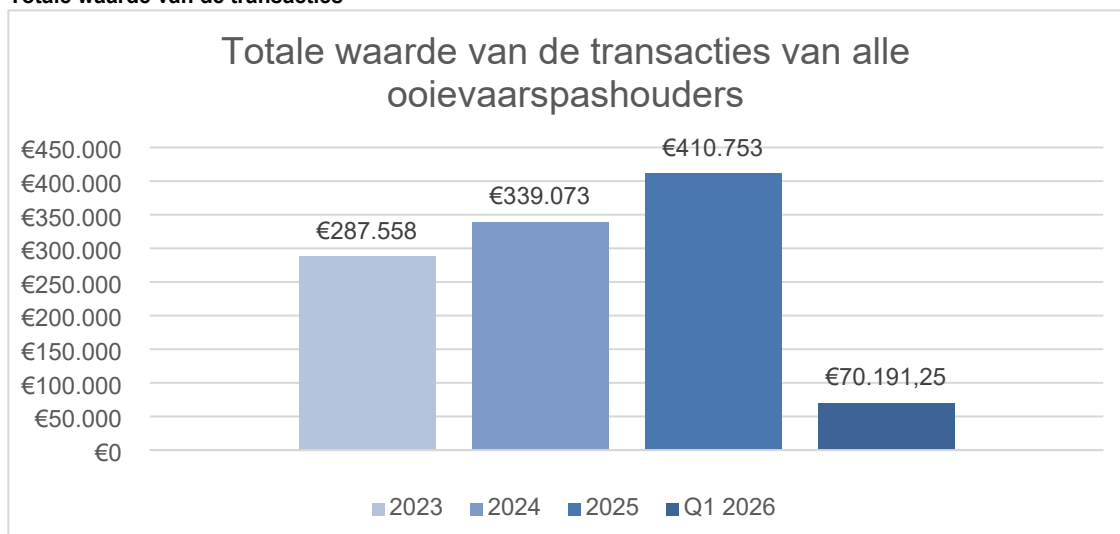
In het eerste kwartaal van 2026 is de Ooievaarspas 1.871 keer gebruikt. De grootste groep gebruikers was 18 tot en met 65 jaar (46%). Minderjarige kinderen waren samen goed voor 39% van het gebruik: 32% door kinderen tot en met 12 jaar en 7% door jongeren van 13 tot en met 17 jaar. De groep van 66 jaar en ouder vertegenwoordigde 15% van het gebruik.

Gebruik Ooievaarspas

De totale waarde van de transacties bedroeg in het eerste kwartaal € 70.191. Dit bedrag kan nog niet rechtstreeks worden vergeleken met de jaarcijfers over 2023 tot en met 2025, omdat het slechts één kwartaal betreft en het gebruik gedurende het jaar kan verschillen. In 2025 bedroeg de totale transactiewaarde € 410.753, een stijging van 21% ten opzichte van 2024.

Totale waarde van de transacties

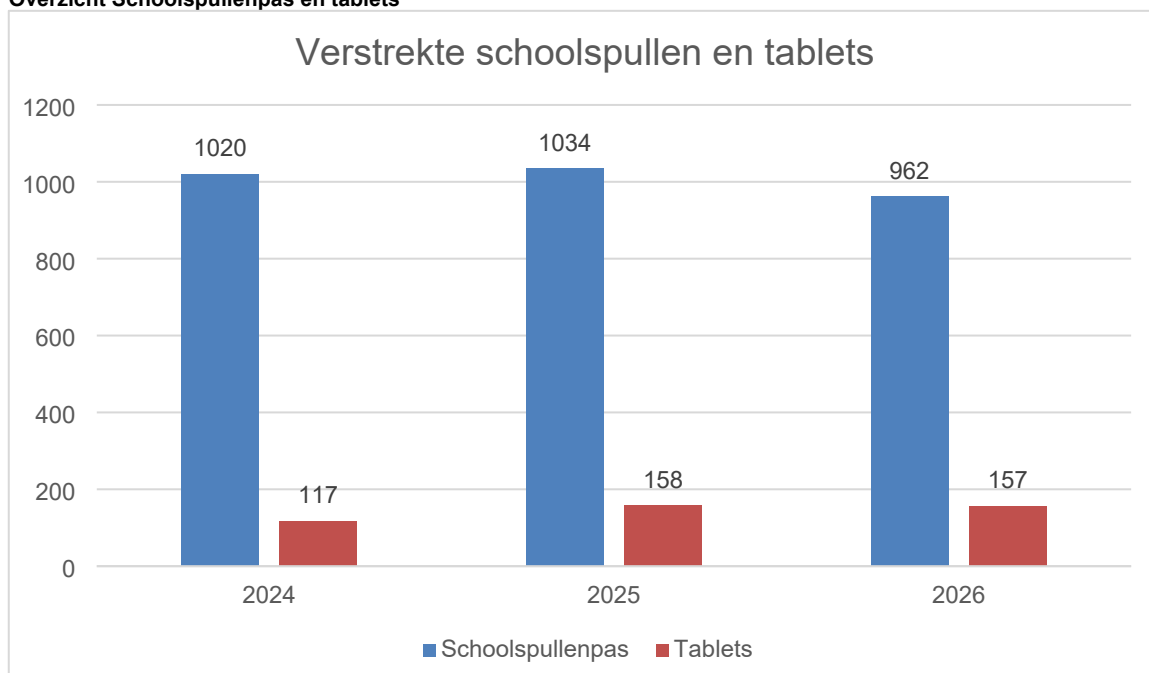

Omdat de huidige cijfers slechts betrekking hebben op de eerste drie maanden van het jaar, is het nog te vroeg om conclusies te verbinden aan deze cijfers. Het college blijft het gebruik en de transactiewaarde gedurende 2026 volgen.

2.5 Schoolspullenpas

Tot op heden zijn 962 Schoolspullenpassen en 157 tablets toegekend. Van de Schoolspullenpassen zijn er 477 bestemd voor kinderen op de basisschool, 111 voor leerlingen in de brugklas en 374 voor leerlingen in het voortgezet onderwijs en het mbo. De totale waarde van de toegekende Schoolspullenpassen bedraagt momenteel € 155.800.

Overzicht Schoolspullenpas en tablets

Het aantal toegekende tablets ligt met 157 nagenoeg gelijk aan 2025, toen 158 tablets werden verstrekt. De cijfers over de Schoolspullenpassen zijn nog niet definitief, omdat enkele aanvragen nog in behandeling zijn en bij een aantal aanvragen aanvullende informatie van ouders wordt afgewacht. Het definitieve aantal toekenningen kan daardoor nog toenemen.

2.6 Regeling Hoge Zorgkosten

Vanaf 1 juli 2026 kunnen inwoners een aanvraag indienen voor de regeling Hoge Zorgkosten. De regeling biedt inwoners met een laag inkomen een tegemoetkoming van € 300 voor hoge noodzakelijke zorgkosten die zij in 2026 hebben gemaakt. Hoewel de regeling per 1 juli 2026 ingaat, kunnen ook zorgkosten worden meegenomen die vanaf 1 januari 2026 zijn gemaakt. Voor enkele doelgroepen geldt dat zij hun zorgkosten niet hoeven aan te tonen, omdat zij naar verwachting structureel hoge noodzakelijke zorgkosten hebben. Het gaat om:

- inwoners met zorgkosten in verband met zwangerschap en bevalling;
- inwoners met een invalideparkeerkaart die minimaal één jaar geldig is;
- inwoners met een Wlz-indicatie voor zorg aan huis die minimaal één jaar geldig is;
- inwoners die een eigen bijdrage betalen voor Wmo-ondersteuning.

De regeling Hoge Zorgkosten vervangt de eerder beëindigde gemeentepolis en de regeling voor chronisch zieken en gehandicapten. Inwoners die in 2025 gebruikmaakten van deze regelingen, hebben op 1 juli een brief ontvangen over de start van de nieuwe regeling. In deze brief staan de voorwaarden, een QR-code naar de aanmeldpagina en het telefoonnummer van de gemeente voor vragen of ondersteuning. Zo kunnen inwoners zich direct aanmelden als zij in aanmerking komen.

Inwoners kunnen zich met vragen over de regeling ook melden bij het Sociaal Servicepunt (SSP). Het college heeft het SSP daarom mondeling en schriftelijk geïnformeerd, zodat medewerkers inwoners goed kunnen ondersteunen.

Sinds de digitale aanvraagmogelijkheid op 1 juli 2026 is opengesteld, zijn in de eerste week 211 aanvragen ontvangen. De eerste signalen zijn positief. Inwoners weten de regeling en het digitale aanvraagformulier goed te vinden. Er zijn enkele gebruikelijke vragen gesteld, onder meer over de mogelijkheid om zonder DigiD een aanvraag in te dienen en over welke zorgkosten onder de regeling vallen, waaronder het eigen risico. Deze vragen worden via de reguliere dienstverlening beantwoord.

2.7 Nieuwe beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid

De uitvoering van minimaregelingen en bijzondere bijstand is vastgelegd in de Beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid 2020. Conform het Dynamisch Minimabeleid wijzigen per 1 januari 2027 meerdere regelingen. Daarom stelt het college vóór het zomerreces van 2026 nieuwe Beleidsregels bijzondere bijstand en minimabeleid 2027 vast. Deze beleidsregels bevatten alle regelingen uit het Dynamisch Minimabeleid en noodzakelijke aanscherpingen en actualisaties van bestaande regelingen. De nieuwe beleidsregels treden op 1 januari 2027 in werking, zodat de

invoering aansluit op de planning van het Dynamisch Minimabeleid. Het college kiest om twee redenen voor vroege vaststelling:

1. Door de beleidsregels ruim vóór de inwerkingtreding vast te stellen, heeft het college voldoende tijd om inwoners te informeren over de inhoud en uitvoering van de nieuwe regelingen.
2. Mogelijk zijn later nog wijzigingen nodig vanwege de Participatiewet in Balans. Door de beleidsregels nu vast te stellen, kan een eventuele aanvullende wijziging afzonderlijk aan het einde van het jaar worden behandeld. Dit houdt het proces overzichtelijk en voorkomt dat veel wijzigingen tegelijk moeten worden doorgevoerd.

Totdat de nieuwe beleidsregels in werking treden, blijven de huidige beleidsregels van kracht.

2.8 Stakeholdersoverleg

Op 1 juni 2026 vond een stakeholderoverleg plaats met maatschappelijke partners die dagelijks contact hebben met inwoners met financiële zorgen. Tijdens de bijeenkomst zijn partners geïnformeerd over de voortgang van het minimabeleid, de regeling Hoge Zorgkosten, de nieuwe beleidsregels en de inzet van de VoorzieningenWijzer. Daarnaast zijn praktijkervaringen en signalen besproken over onder meer toegankelijkheid, structurele armoede en het bereiken van specifieke doelgroepen.

De bijeenkomst werd als waardevol en constructief ervaren. Partners denken actief mee over de uitvoering en weten elkaar en de gemeente goed te vinden. De opgehaalde aandachtspunten sluiten aan bij de bestaande inzet op duidelijke communicatie, laagdrempelige ondersteuning en goede samenwerking met lokale organisaties. Deze punten worden meegenomen in de verdere uitvoering en doorontwikkeling van het minimabeleid.

3. Voortgang op de doelstellingen

Omdat het Dynamisch Minimabeleid nog niet volledig is geïmplementeerd, is het nog te vroeg om conclusies te trekken over de doeltreffendheid van het beleid als geheel. De beschikbare gebruikscijfers en signalen uit de uitvoering geven wel een eerste beeld van de voortgang op de doelstellingen. Net als in de eerste voortgangsbrief wordt hieronder per doel toegelicht hoe de huidige ontwikkelingen hierop aansluiten.

1. **Doel: Er is een overzichtelijk, voorspelbaar, toegankelijk en verdedigbaar pakket aan minimaregelingen, dat zich richt op de financieel meest kwetsbare inwoners en op kinderen en waarvan het bereik na vier jaar gemiddeld met 10% per regeling is gestegen.**

De VoorzieningenWijzer bereikt in belangrijke mate de beoogde doelgroep: 77% van de gebruikers heeft een inkomen tot 130% van de bijstandsnorm en 39% betreft een huishouden met kinderen.

Ook de regeling Hoge Zorgkosten draagt bij aan een breder en toegankelijker pakket. De gebruikscijfers van de afzonderlijke regelingen laten op dit moment een wisselend beeld zien. Omdat verschillende regelingen recent zijn gewijzigd en de cijfers slechts een deel van 2026 beslaan, kunnen nog geen conclusies worden getrokken over de ontwikkeling van het bereik.

2. Doel: Het pakket aan minimaregelingen sluit aan op de inkomens- en participatiebehoeften van de financieel meest kwetsbare inwoners en kinderen en op wat nodig is om deze inwoners in staat te stellen mee te doen aan de samenleving.

De Regelingencheck laat zien dat inwoners met name mogelijk in aanmerking komen voor de Kledingbank, de Ooievaarspas, de Voedselbank, de regeling Hoge Zorgkosten, kwijtschelding van lokale lasten en de individuele inkomenstoeslag. Dit bevestigt dat inwoners behoefte hebben aan zowel financiële ondersteuning als voorzieningen in natura. Tijdens het stakeholderoverleg zijn aanvullende praktijkervaringen en signalen opgehaald, die worden betrokken bij de verdere uitvoering van het minimabeleid.

3. Doel: Het minimabeleid, het aanvraagproces en de dienstverlening dragen eraan bij dat inwoners zoveel mogelijk op eigen kracht en in eigen regie gebruik kunnen maken van de regelingen.

De VoorzieningenWijzer helpt inwoners zelfstandig inzicht te krijgen in de voorzieningen waarop zij mogelijk recht hebben. Tegelijkertijd blijft ondersteuning beschikbaar voor inwoners die daar behoefte aan hebben. Zo zien we dat de VoorzieningenWijzer ook samen met een hulpverlener wordt ingevuld en kunnen inwoners bij vragen over de regeling Hoge Zorgkosten terecht bij de gemeente en het Sociaal Servicepunt. Ook de ambtshalve toekenning van de individuele inkomenstoeslag verlaagt de drempel voor inwoners.

4. Doel: Er is een constructieve samenwerking tussen consultants en vrijwilligers die door beide partijen als prettig en productief wordt ervaren en waar inwoners, beleid en uitvoering beter van worden.

Het stakeholderoverleg van 1 juni 2026 bevestigt dat maatschappelijke partners en de gemeente elkaar goed weten te vinden. Partners denken actief mee over de uitvoering en brengen praktijkervaringen en signalen in. Ook bij de invoering van de regeling Hoge Zorgkosten is het Sociaal Servicepunt betrokken, zodat inwoners op een laagdrempelige manier kunnen worden geïnformeerd en ondersteund.

5. Doel: Het minimabeleid is een lerend stelsel dat zich mee ontwikkelt met nieuwe eisen, omstandigheden en inzichten.

Het college blijft de gebruikscijfers van de regelingen volgen en plaatst ontwikkelingen in de context van eerdere beleidswijzigingen. Signalen van inwoners, uitvoerders en maatschappelijke partners worden gebruikt om de communicatie en uitvoering verder te verbeteren. De

voorbereiding van de nieuwe beleidsregels en de invoering van de regeling Hoge Zorgkosten passen bij dit lerende en dynamische karakter van het minimabeleid.

4. Vervolg

In de tweede helft van 2026 richt het college zich op de uitvoering en monitoring van de regeling Hoge Zorgkosten en op de voorbereiding van de regelingen die per 1 januari 2027 wijzigen. Ook worden de nieuwe beleidsregels verder uitgewerkt in de uitvoering en worden inwoners, medewerkers en maatschappelijke partners tijdig geïnformeerd. Het college blijft het gebruik van de bestaande minimaregelingen volgen en betreft signalen van inwoners, uitvoerders en maatschappelijke partners bij de verdere uitvoering van het beleid. De raad wordt via de reguliere informatievoorziening geïnformeerd over relevante ontwikkelingen en de verdere uitvoering van het Dynamisch Minimabeleid.

Naar aanleiding van de bespreking van de raadsinformatiebrief van 3 maart 2026 in de commissievergadering van 11 mei 2026 wordt ter verduidelijking vermeld dat betalingsachterstanden bij gemeentelijke belastingen geen wettelijk aangewezen signaal zijn binnen de vroegsignalering van schulden. Deze gegevens kunnen daarom niet op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening worden gebruikt voor de wettelijke vroegsignalering. Het tijdelijke experiment bij tien gemeenten is in 2024 afgerond en heeft niet geleid tot structurele wettelijke verankering. De gemeente blijft binnen de geldende kaders inzetten op sociaal incasseren en passende doorverwijzing van inwoners met betalingsproblemen.

Met de raadsinformatiebrief van 3 maart 2026 en de voorliggende raadsinformatiebrief heeft het college uitvoering gegeven aan de toezegging om uw raad in het eerste en tweede kwartaal van 2026 te informeren over de voortgang van het Dynamisch Minimabeleid. Hiermee beschouwt het college toezegging 1098 als afgedaan.

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

R.J. den Haan
secretaris

M.W. Vroom
burgemeester